

Taryba ir Parlamentas susitarė dėl naujo mechanizmo, kuriuo Europos piliečiai būtų geriau apsaugoti nuo naujų psichoaktyviųjų medžiagų

Gegužės 29 d. Taryba ir Parlamentas pasiekė politinį susitarimą dėl teisės aktų rinkinio, kuriuo reformuojami teisės aktai dėl naujų psichoaktyviųjų medžiagų, naudojamų kaip nelegalių narkotikų pakaitalai.

Šiuo nauju mechanizmu Europos Sąjungai bus užtikrinta galimybė efektyviau ir veiksmingiau reaguoti į naujas psichoaktyvias medžiagas – jų ES rinkoje daugėja precedento neturinčia sparta ir dėl to kyla grėsmė visuomenės sveikatai ir saugumui.

Maltos vidaus reikalų ir nacionalinio saugumo ministras Carmelo Abela: „Teisėtos svaigiosios medžiagos Europoje kelia vis didesnę visuomenės sveikatos problemą. Didžiausias pavojus kyla jaunimui. Naudodamasi šiomis naujomis taisyklėmis, ES galės greičiau ir veiksmingiau reaguoti. Galėsime daug greičiau įvertinti ir galbūt nuspręsti dėl visos ES mastu taikytino naujų psichoaktyviųjų medžiagų draudimo“.

Šiuo rinkiniu bus supaprastinta ES lygmeniu taikoma procedūra, pagal kurią įvertinamas galimas neigiamas naujos psichoaktyviosios medžiagos poveikis ir priimamas sprendimas dėl galimo uždraudimo. Ši procedūra dabar bus beveik dukart greitesnė nei anksčiau. Be to, naujosiomis taisyklėmis bus dar labiau – nuo 12 iki 6 mėnesių – sutrumpintas laikotarpis, per kurį valstybės narės turi įgyvendinti ES sprendimą nacionaliniu lygmeniu. Šiuo rinkiniu taip pat siekiama gerinti keitimąsi informacija, tobulinti ankstyvojo perspėjimo sistemą ir rizikos įvertinimo procedūrą ES lygmeniu.

Dokumentų rinkinį sudaro reglamento, kuriuo įsteigiamas Europos narkotikų ir narkomanijos stebėsenos centras (ENNSC), pakeitimas, kiek tai susiję su keitimusi informacija, ankstyvojo perspėjimo sistema ir rizikos vertinimo procedūra psichoaktyviųjų medžiagų atžvilgiu, ir direktyva, kuria iš dalies keičiamas nuo 2004 m. galiojantis Tarybos pamatinis sprendimas, nustatantis būtiniausias nuostatas dėl nusikalstamų veikų sudėties požymių ir bausmių neteisėtos prekybos narkotikais srityje.

Tolėsi veiksmai

Remdamosi politiniu susitarimu, abi institucijos oficialiai priims tekstus per ateinančius mėnesius.

Bendrosios aplinkybės

Naujos psichoaktyviosios medžiagos yra natūralios arba sintetinės medžiagos, kurios veikia centrinę nervų sistemą ir sukelia poveikį, panašų į nelegalių narkotikų, pvz., kokaino, heroino arba kanapių, poveikį. Jos gali sukelti haliucinacijas, mąstymo, elgsenos, suvokimo, sąmoningumo ar nuotaikos pokyčius ir kitokį nepageidaujamą poveikį. Jos dažnai parduodamos kaip teisėti nelegalių narkotikų pakaitalai, todėl yra vadinamos „teisėtomis svaigiosiomis medžiagomis“.

Poreikis iš dalies keisti psichoaktyvias medžiagas reglamentuojančius teisės aktus kilo dėl spartaus ir masiško naujų psichoaktyviųjų medžiagų plitimo visame pasaulyje ir Europoje. 2015 m. pagal ES ankstyvojo perspėjimo sistemą pirmą kartą buvo pranešta apie 98 naujas psichoaktyvias medžiagas, o 2016 m. – apie 66. Bendras naujų stebėtinų medžiagų skaičius išaugo iki daugiau nei 600 medžiagų, iš kurių daugiau kaip 460 (per 75 %) buvo aptiktos vien per šešerius pastaruosius metus.

Press office - General Secretariat of the Council of the EU

Rue de la Loi 175 - B-1048 BRUSSELS - Tel.: +32 (0)2 281 6319

press@consilium.europa.eu - www.consilium.europa.eu/press